Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 09-07-2026			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
02	-02- 1510		/26

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
DELEGAT ORLOVIĆ AMIR

PREDSJEDAVAJUĆI DOMA NARODA
N/r. gospodina Tomislava Martinovića

DOSTAVITI:
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine,
Predstavnički dom Parlamenta FBiH
- Klubovima stranaka,
- Zakonodavno-pravna komisija,
- Odbor za boračko-invalidska pitanja,

Dom naroda Parlamenta Federacije BiH
- Delegatima Doma naroda – svima,
- Zakonodavno-pravna komisija,
- Odbor za boračka i invalidska pitanja, rad, zdravstvenu i socijalnu zaštitu.

Predmet: Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica – skraćeni postupak.

Na osnovu člana 164., a u vezi sa članom 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (Sl. novine F.BiH br: 27/03., 21/09., 24/20. i 60/24.) radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku – podnosim **Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica** ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.), jer se radi o prijedlogu Zakona koji nije opsežan i složen.

Podnosilac

Orlović Amir

PRIJEDLOG

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PRAVIMA DEMOBILISANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Sarajevo, juli 2026.godine.

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Predlažem da Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama članova 164. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/03., 21/09., 24/20. i 60/24.) razmatra i usvoji Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj: 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.), po skraćenom postupku jer se ne radi o obimnim i složenim izmjenama i dopunama koje zahtjevaju dodatnu analizu.

Obrazloženje prijedloga za donošenje zakona po skraćenom postupku.

Na osmoj vanrednoj sjednici Doma Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj dana: 23.01.2026.godine usvojen je Prijedlog Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju (objavljen u ("Službenim novinama Federacije BiH", broj: 6/26.) sa retroaktivnom primjenom od: 01.01.2026.godine.

Predmetnim izmjenama i dopunom Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, od. 23.01.2026.godine, definisano je da demobilisani branioci koji pravo na penzionisanje stiču od: 01.01.2026.godine, sa 65.godina starosti i 15.godina penzijskog staža, nemaju više pravo na minimalnu penziju, kako je to bio slučaj do momenta usvajanja posljednjih izmjena i dopune Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, nego ostvaruju pravo na značajno niži iznos penzije za razliku od svih ostalih demobilisanih branilaca koji su pravo na penzionisanje ostvarili ili podnijeli zahtjev za penzionisanje po odredbama Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.) prije 01.01.2026.godine, prije stupana na snagu posljednjih izmjena i dopune Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju.

Naime, važećim odredbama člana 30. Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.) definisano je slijedeće:

"Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje demobilizirani branilac ostvaruje po osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/13 i 90/17) i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/18)."

Navedenom odredbom, iz važećeg člana 30. Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica, demobilisani branioci su mogli ostavariti pravo na najnižu starosnu penziju sa 15. godina penzijskog staža i navršenih 65.godina života a koja je u decembru 2025.godine, prije usvajanja posljednjih izmjena Zakona o izmjenama i dopuni zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju iz januara 2026.godine, iznosila **599,28 KM.**

Odredbama Zakona o izmjenama i dopuni zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/26.) demobilisani branioci sa 15. godina staža osiguranja i 65.godina starosti od prvog januara 2026.godine ostvaruju pravo na najnižu starosnu penziju u iznosu od: **434,38 KM.**

Samim poređenjem navedenih iznosa minimalne penzije evidentno je da su demobilisani branioci koji su od 01.01.2026.godine napunili 65.godina starosti i imaju potrebni radni staž od 15.godina oštećeni, na mjesečnom nivou, za razliku iznosa penzije od **164,90 KM**, a uzevši u obzir povećanje minimalne penzije iz januara 2026.godine na **666,76 KM** za razliku iznosa penzije od **232,38 KM**, na mjesečnom nivou, u odnosu na demobilisane branioce koji su pravo na penzionisanje stekli do 31.12.2025.godine.

U cilju eliminacije diskriminacije, priznavanja i zaštite prava među pripadnicima iste kategorije demobilisanih branilaca, koji pravo na penzionisanje ostvaruju po istom zakonu, podnosim ovaj Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica kako bi se navedena anomalija ispravila i omogučilo svim demobilisanim braniocima obuhvaćenim Zakonom o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj: 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.) da uživaju ista priznata prava na jednak način i u jednakom obimu.

Budući da se ne radi o obimnim i složenim izmjenama zakona smatram da se predmetni prijedlog treba razmatrati i usvojiti u skraćenoj proceduri.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PRAVIMA DEMOBILISANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Član 1.

U članu 30. Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.) (u daljnjem tekstu Zakon) postojeći stav (1) se briše i mijenja novim stavom (1) koji glasi:

"(1) Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje demobilizirani branilac ostvaruje po osnovu ovoga Zakona, Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH", broj: 41/13., 90/17., 29/22. i 6/26.) i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/18., 90/21., 19/22., 47/24., 19/25. i 6/26.)"

Iza stava (1) dodaju se novi stavovi (2), (3) i (4) koji glase:

"(2) Demobilisani branilac kojem je priznato učestvovanje u odbrani Bosne i Hercegovine u trajanju od najmanje jedne godine i koji nije dezertirao iz OSRBiH, stiče pravo na starosnu penziju sa navršenih navršenih 65. godina života i 15. godina penzijskog staža, u iznosu najniže penzije isplaćene u decembru 2024. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine, usklađene za sva pripadajuća povećanja na dan ostvarivanja prava, a dalje će se usklađivati na način kako je regulisano usklađivanje penzija propisom koji reguliše oblast penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine.
Prilikom ostvarivanja prava na penzionisanje u penzijski staž se uračunava period koji je demobilisanom braniocu priznat u učestvovanju u odbrani Bosne i Hercegovine u jednostrukom trajanju."

"(3) Maloljetnom demobilisanom braniocu i ženama sa statusom demobilisanog branioca, koji zadovoljavaju uslove iz stava (2) ovoga člana, prilikom ostvarivanja prava na penzionisanje u penzijski staž se uračunava period koji je demobilisanom braniocu priznat u učestvovanju u odbrani Bosne i Hercegovine u dvostrukom trajanju."

"(4) Demobilisani branioci koji su ostvarili pravo na penzionisanje imaju pravo na preobračun penzije, po ovome Zakonu, ukoliko je to za njih povoljnije."

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu sa danom objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivati će se od 01.01.2027.godine.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za usvajanje Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica sadržan je u poglavlju IV. A., član 20., stav (1), tačka d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojom se definiše da je nadležnost Parlamenta Federacije donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važećom odredbom člana 30. Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj: 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.) (u daljnem tekstu Zakon) definisani su uslovi pod kojima demobilisani branioci, pripadnici Oružanih snaga Republike Bosne i Hecegovine (ARBiH, HVO, MUP-a RBiH i HZHB) sa najmanje jednom godinom učešća u pripremi odbrane ili odbrani, u period od 18.09.1991. do 22.04.1996. godine, mogu ostvariti pravo na penzionisanje i određeno je da demobilisani branioci to pravo mogu ostvariti po dva osnova, prvi je Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH", broj: 41/13., 90/17., 29/22. i 6/26.) i drugi je Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/18., 90/21., 19/22., 47/24., 19/25. i 6/26.).

Navedeno pravo je od momenta stupanja na snagu Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica i njegove objave u Službenim novinama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 54/19.) omogućivalo demobilisanim braniocima da mogu ostvariti pravo na penziju sa 65.godina starosti i 15.godina penzijskog staža u kojeg je uračunavato i vrijeme provedeno u odbrani što je za rezultat imalo da su neki demobilisani branioci ostvarivali pravo na minimalnu penziju sa 10.godina 6. mjeseci stvarnog uplaćenog penzijskog staža (demobilisani branioci sa učešćem u odbrani od 18.09.1991. do 22.04.1996. godine) pa čak i manje jer su kantonalni zavodi PIO/MIO "dokupljivali" nedostajući radni staž u maksimalnoj dužini dvije do tri godine.

Iznos penzije koju su mogli ostvariti demobilisani branioci u gore nevedenim slučajevima je bila minimalna penzija u iznosu koji se mjenjao u zavisnosti od momenta predaje zahtjeva za penzionisanje od strane svakog od penzionisanih demobilisanih branilaca.
Iznos minimalne penzije je vremenom, u skladu sa godišnjim porastom i usklađivanjem iznosa minimalne penzije, rastao do iznosa od **599,28 KM** koliko je minimalna penzija iznosila u decembru 2025.godine.

Međutim, sa donošenjem posljednjih izmjena i dopune Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju, u januaru tekuće godine ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/26.),

demobilisani branioci sa 15. godina staža osiguranja i 65.godina starosti od prvog januara 2026.godine ostvaruju pravo na najnižu starosnu penziju u iznosu od: **434,38 KM.**

Samim poređenjem navedenih iznosa minimalne penzije koja je demobilisanim braniocima priznavana prije stupanja na snagu posljednjih izmjena i dopune Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju evidentno je da su demobilisani branioci koji su od 01.01.2026.godine napunili 65.godina starosti i imaju potrebni radni staž od 15.godina oštećeni, na mjesečnom nivou, za razliku iznosa penzije od **164,90 KM**, a uzevši u obzir povećanje minimalne penzije iz januara 2026.godine na **666,76 KM** za razliku iznosa penzije od **232,38 KM**, na mjesečnom nivou, u odnosu na demobilisane branioce koji su pravo na penzionisanje ostvarili do 31.12.2025.godine, a po istom Zakonu o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica.

Osnovni razlozi za podnošenje ovoga Prijedloga Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica jesu eliminacija diskriminacije, priznavanje i zaštita prava među pripadnicima iste kategorije demobilisanih branilaca, koji pravo na penzionisanje ostvaruju po istom zakonu, kako bi se omogućilo svim demobilisanim braniocima obuhvaćenim Zakonom o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj: 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.) da uživaju ista priznata prava, na jednak način i u jednakom obimu.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Predloženi Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica nije složen niti obiman Zakon i istim se mjenja jedan član Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.), na način da se važeća odredba iz člana 30. Zakona briše i zamjenuje novim odredbama. Umjesto dosadašnjeg jednog stava iz člana 30., koji je brisan, dodaju se nova 4. stava kojima se na drugačiji, primjereniji i ravnopravniji način definišu uslovi pod kojima demobilisani branioci mogu steći pravo na penzionisanje.

Član 1.

- **Stav (1)** pored i do sada važeće odredbe koja je definisala da demobilisani branioci pravo na prijevremeno, povoljnije penzionisanje mogu ostvariti po Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata i Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju uvodi se nova odredba u kojoj se definiše da demobilisani branioci mogu ostvariti pravo na prijevremeno, povoljnije penzionisanje po samom Zakonu o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19., 29/22., 81/23. i 60/24.), Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH", broj: 41/13., 90/17., 29/22. i 6/26.) i Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/18., 90/21., 19/22., 47/24., 19/25. i 6/26.)", što

predstavlja novinu u pristupu i tretmanu demobilisanih branilaca prilikom ostvarivanja prava na prijevremeno, povoljnije penzionisanje.

- **Stav (2)** definiše uslove koje demobilisani branilac mora zadovoljavati za ostvarivanje prava na prijevremeno, povoljnije penzionisanje, način uračunavanja učešća u odbrani u penzijski staž i samu visinu minimalne penzije koju demobilisani branilac ostvaruje po odredbama ovog Zakona a koja je u iznosu najniže penzije isplaćene u decembru 2024. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine, usklađene za sva pripadajuća povećanja na dan ostvarivanja prava, a dalje će se usklađivati na način kako je regulisano usklađivanje penzija propisom koji reguliše oblast penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a kako je to i bio slučaj prije donošenja Zakona o izmjenama i dopuni zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/26.) u januaru 2026.godine.

- **Stav (3)** određuje pravilo po kojem maloljetni demobilisani branioci i žene sa priznatim statusom demobilisanog branioca, prilikom ostvarivanja prava na prijevremeno, povoljnije penzionisanje, imaju pravo uračunavanja perioda provedenog u odbrani u dvostrukom trajanju u ukupni penzijski staž, kao vrstu priznanja za učešće u odbrani.

- **Stav (4)** definiše da demobilisani branioci koji su u period od početka primjene Zakona o izmjenama i dopuni zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/26.) penzionisani, uslijed čega im je priznat značajno umanjen iznos minimalne penzije u odnosu na ostale demobilisane branioce koji su pravo na penzionisanje ostvarili prije 01.01.2026.godine, imaju pravo na preobračun penzije od dana primjene ovoga Zakona, odnosno od:01.01.2027.godine.

Član 2. definiše način stupanja na snagu Zakona i početak primjene istog.

Predloženi Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica nije složen niti obiman Zakon i ne zahtjeva detaljniju analizu i podatke o broju korisnika koji će ostvariti prava nakon usvajanja i primjene istog i za njegovu realizaciju nije potrebno obezbjediti neka dodatna sredstva u odnosu na sredstva koja se iz budžeta Federacije u svrhu redovne isplate penzija.

Treba imati u vidu da se radi o ograničenom broju korisnika koji su oštećeni nakon donošenja i početka primjene Zakona o izmjenama i dopuni zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/26.), odnosno korisnicima koji su ili će u 2026.godini napuniti 65.godina starosti (korisnici rođeni 1961.godine), kao i značajno smanjenje broja korisnika iz fonda PIO/MIO uslijed same smrti korisnika prava penziju po bilo kojem osnovu, koja je puno značajnija na godišnjem

nivou od samog broja korisnika koji će biti obuhvaćeni stavom (4), člana 1. ovoga Prijedloga Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica.

Ono što je puno važnije i značajnije je da će se sa početkom primjene odredbi ovoga Zakona svi pripadnici jedne iste kategorije, kategorije demobilisanih branilaca, tretirati i prepoznavati jednako u penzionom fondu Federacije Bosne i Hercegovine i eliminisati će se diskriminacija unutar korisnika iz kategorije demobilisanih branilaca.

IV. PRINCIPI NA KOJIMA JE PRIJEDLOG ZAKONA ZASNOVAN

Prijedlog Zakona zasnovan je na principima ustavnosti, zakonitosti, pravednosti, jednakosti pred zakonom, pravne sigurnosti i prava na mirno uživanje.

V. FINANSIJSKASREDSTAVA

Za provodenje ovog Zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz razloga što sredstva koja će se planirati u Budžetu Federacije BiH za 2027.godinu za isplatu penzija korisnicima po zakonu PIO/MIO, mogu zadovoljiti finansijske aspekte provođenja istog.

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obrađivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel		Federalno ministarstvo boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata.

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	**Zakon**	DA	**Odluka**	NE	**Strategija**	NE
	Uredba	NE	**Drugi akti**	NE	**Drugi akti planiranja**	NE
Naziv propisa/akta	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PRAVIMA DEMOBILISANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA					

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

Potvrđujem da prihvatanje, odnosno provođenje prijedloga navedenog propisa neće rezultirati dodatnim fisklanim učinkom na Budžet Federacije BiH, kao i na druge budžete i nivoe vlasti, vanbudžetske korisnike i fondove.

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica obrađivača, odnosno predlagača propisa		**Mjesto i datum**	